

Cita amb Marià a Samarkanda

per José Manuel Cardona Montero

CURS D'INICIACIÓ A LA LLENGUA

Al meu amic J. M. Cardona Montero,
aquest llibre que li durà molts records de la
seva terra, als quals afegeix l'autor
el seu més afectuós.

M Villangómez

Eivissa, 3 de juny de 1972.

*A las aladas almas de las rosas
del almendro de nata te requiero,
que tenemos que hablar de muchas cosas
compañero del alma, compañero.*

Miguel Hernández

Ningú no coneix el seu destí ni quan tocan en la seva absència les campanes. Però jo sé que tinc cita amb Marià i això és el que ens diguérem en silenci ell i jo en el nostre breu i últim retrobament, el 13 de febrer, a casa seva, on em portà el nostre amic comú Felip Cirer.

De Marià diré, com escrivia Nietzsche d'ell mateix: "Encara visc, doncs penso, i he de viure encara". Perquè el pensament era en ell, com en el cas del filòsof, un acte de summa intensitat vital. Diré més, el pensament era l'activitat més complicada de Marià, la seva veritable naturalesa, l'impuls en què es plasmarien tots i cada un dels seus actes. El pensament curullà la seva vida jubilosa, sent com era en ell un goig perpetu. La seva bonhomia innata, la seva austeritat alegre, el seu rigor intel·lectual, la seva poesia de calat profund, la vitalitat i amplitud dels temes que va tractar en els seus textos polifacètics ancorats quasi sempre a les Pitiüses —per abastar així la universalitat—, tot això, a la vegada que la seva en aparença severa persona, embolcallada, això sí, en un halo enriolat, tot portava el segell, la imprompta d'una fina i velada ironia (a vegades, només a vegades, sorrut, molt de poble, del mestre, el d'Eivissa).

Jo estic en deute amb Marià i mai no l'hi podré pagar del tot. Des de l'inici de la nostra amistat de més de mig segle, i malgrat la diferència d'edat, Marià em va tractar d'igual a igual, recabant la meua opinió, acceptant el meu criteri, convertint els nostres intercanvis literaris i intel·lectuals en una relació dialèctica. No hi hagué mai entre nosaltres barrera ni fossat, ni desacord.

És molt el que tinc per dir de la meua enriquidora amistat amb Marià. Amb aquesta contribució meua a l'homenatge que hom li ret en aquest número de la revista *EIVISSA* em limito a dir quant i quant fonament l'he admirat i quant he après del gran escriptor i poeta sublim, de l'home íntegre, ferm i sense parangó que ha estat Marià Villangómez Llobet, el meu amic. Poeta en el sentit primitiu de la paraula, mestre i guia singular, al record del qual el meu cor vessa d'alegria. D'ell, diré, parafrasejant Rafael Alberti en el seu immarcescible *Marinero en tierra*: "Si Garcilaso volviera / yo sería su escudero / que buen caballero era".

Recordaré, finalment, altres dos versos de Jorge Guillén: "El que yo fui me espera / bajo mis pensamientos".

Tanco així el meu homenatge agermanant el gran poeta vallisoletà amb el gran poeta eivissenc que és Marià, per la gran estima en què aquest el tingué i els estils poètics dels quals vaig atrevir-me a comparar en un article, molt del gust de Marià, que vaig publicar el 1956 a la revista *Poesía Española*.

París, 26 de juny de 2002. ■

He trabajado últimamente en "Els Dies viscuts". Creo que con un nuevo capítulo el libro podría darse por terminado. También falta otro capítulo en el interior de esta especie de memorias, que son más bien unos recuerdos o evocaciones relacionados con algunos momentos de mi vida. Mi editorial barcelonesa me ha pedido el libro: lo que pasa es que aún como lo voy viendo completo me entran menos ganas de publicarlo. He anticipado la publicación de unos pocos fragmentos en algunas revistas. Hace poco mandé un capítulo al editor, que es también un conocido poeta. Traduzco su contestación: "Como le he dicho tantas veces, creo que el suyo puede ser un libro muy interesante desde puntos de vista muy diversos. Un libro sabroso, elegante, lleno de reminiscencias y también de sabiduría, de aquellos que sólo puede dar la experiencia y los años. He leído el nuevo capítulo o fragmento con auténtica delectación". Veremos qué hago.

Con un fuerte abrazo,

M. Villanueva